

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

12 04 2016

Київ

№ 148

Про затвердження Положення
про комітет з етики наукових досліджень
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Відповідно до ухвали Вченої ради НаУКМА (протокол № 5 від 31
березня 2016 року),

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення про комітет з етики наукових досліджень
Національного університету «Києво-Могилянська академія», що додається.

Президент

А.А. Мелешевич

Начальник юридичного відділу

С. О. Сироткіна

Помічник президента

Л. В. Косенко

ПОЛОЖЕННЯ
про комітет з етики наукових досліджень
Національного університету «Києво-Могилянська академія»

1. Загальні положення

1.1. Комітет з етики Національного університету «Києво-Могилянська академія» (надалі – комітет) – **робочий** орган, що створюється Вченою радою НаУКМА для розробки документів та розгляду питань, що стосуються дотримання етичних норм при проведенні наукових досліджень та їх використанні.

1.2. Метою діяльності Комітету є забезпечення відповідності всіх досліджень, що проводяться в НаУКМА, етичним стандартам, контроль за дотриманням політик щодо запобігання плагіату, фальсифікації результатів наукових досліджень, іншого несанкціонованого використання чужої інтелектуальної власності.

1.3. У своїй діяльності Комітет керується законодавством України, Статутом НаУКМА, внутрішніми положеннями та інструкціями НаУКМА, Положенням про комітети Вченої ради НаУКМА, а також цим Положенням.

1.4. У своїй діяльності Комітет підзвітний Вченій раді НаУКМА.

2. Основні напрями діяльності, принципи, завдання

2.1. Основними цілями діяльності Комітету є контроль за дотриманням науковими співробітниками та студентами НаУКМА етичних стандартів в науковій роботі, а також аналіз на предмет дотримання етичних норм при проведенні наукових досліджень.

2.2. Основні напрями діяльності Комітету:

- забезпечення виконання принципів біоетики при проведенні досліджень із залученням людини, біологічного матеріалу і лабораторних тварин;

- контроль за дотриманням політик щодо запобігання плагіату та несанкціонованого використання чужої інтелектуальної власності.

2.3. Основними принципами діяльності Комітету є:

- забезпечення конфіденційності та поваги до особистості
- дотримання етичних та деонтологічних принципів діяльності

- незалежність та неупередженість у контролі за дослідженнями, що проводяться
- публічна доступність до джерел наукових досліджень
- прозорість
- відповідальність

2.4. Комітет уповноважений:

- розробляти документи НаУКМА, які визначають критерії та політику НаУКМА в галузі проведення досліджень із залученням людини;
- визначати Порядок розгляду питань щодо погодження проведення дослідження із залученням людини з переліком етичних вимог до дослідження та формами документів для їх розгляду комітетом;
- розглядати та погоджувати порядок оприлюднення результатів дослідження для дотримання етичних вимог та законодавства із захисту персональних даних;
- здійснювати контроль за дотриманням вимог політики запобігання плагіату в академічному середовищі;
- розглядати і надавати оцінку дослідженням, об'єктом яких виступає людина на предмет їх відповідності етичним вимогам та відсутності конфлікту інтересів;
- розглядати заявки дослідників на предмет відповідності досліджень законодавству, внутрішнім документам НаУКМА та нормам етики;
- розглядати пропозиції щодо зміни тематики раніше затверджених та/або погоджених досліджень, наукові звіти стосовно досліджень, проведених із залученням людини;
- визначати відповідальність учасників наукового процесу та у разі порушення ними норм етики;
- створювати інформаційні ресурси, в т.ч. електронні, та презентаційні матеріали з досліджуваної проблематики;
- сприяти публікації наукових праць, збірників, посібників, перекладів праць зарубіжних авторів, проведення конференцій, семінарів, круглих столів, тощо з питань академічної доброчесності, запобігання плагіату, нормам наукової етики тощо.

2.5. Розгляд комітетом питань здійснюється за особистим зверненням співробітників та студентів НаУКМА, а також за дорученням Вченої ради НаУКМА.

2.6. Розроблені комітетом положення, правила, інструкції тощо, які мають загальний характер, підлягають затвердженню Вченою радою НаУКМА і вводяться в дію наказом Президента.

2.7. Рішення комітету у формі витягів з протоколів засідань подаються:

- з питань, які підлягають розгляду та схваленню Вченою радою НаУКМА - вченому секретареві;

- з питань, які не підлягають розгляду та схваленню Вченою радою НаУКМА (відповідно до її рішення) - президенту або віце-президентам відповідно до їх компетенції.

2.8. При виконанні своїх завдань комітет взаємодіє із структурними підрозділами НаУКМА, іншими навчальними закладами та науковими установами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, з питань та в межах наданих комітету повноважень.

3. Види діяльності комітету

3.1. Розробка та впровадження внутрішніх документів, які визначають критерії та політику НаУКМА в галузі проведення досліджень із залученням людини.

3.2. Розробка внутрішніх документів, які визначають норми етичної поведінки дослідників, у тому числі, запобігання плагіату в академічному середовищі та забезпечення їх дотримання.

3.3. Створення електронного інформаційного ресурсу, баз даних, науково-популярних мультимедійних і презентаційних матеріалів з питань етики наукових досліджень,

3.4. Налагодження контактів з українськими та міжнародними інституціями з метою поглиблення співпраці, обміну та поширення досвіду в сфері дотримання етичних стандартів при проведенні наукових досліджень.

3.5. Організація та проведення наукових конференцій, семінарів, круглих столів тощо з питань у межах компетенції Комітету із залученням студентів та викладачів.

3.6. Розгляд письмових заявок дослідників на предмет відповідності запланованих досліджень та досліджень, що проводяться, на предмет їх відповідності законодавству, внутрішнім документам НаУКМА та Комітету, а також етичним стандартам.

3.7. Розгляд звітів наукових досліджень, які були проведені із залученням людини, стосовно дотримання етичних стандартів.

4. Організація діяльності

4.1. Вчена Рада НаУКМА затверджує кількісний (не менше 5 осіб) та обирає персональний склад комітету терміном на три роки і затверджує голову комітету. Члени комітету повинні мати досвід наукової та адміністративної роботи і представляти різні галузі науки.

4.2. Засідання Комітету скликаються за потребою, але не рідше одного разу на три місяці для обговорення питань згідно з затвердженим планом роботи. Голова Комітету є відповідальним за розробку Регламенту роботи Комітету та плану його роботи, які затверджуються Вченою радою НаУКМА.

4.3. Голова Комітету:

— здійснює загальне керівництво діяльністю Комітету, забезпечує виконання завдань діяльності Комітету у відповідності до визначених термінів;

— організовує роботу Комітету, несе відповідальність за виконання покладених на Комітет завдань, визначає ступінь відповідальності працівників, визначає обов'язки членів Комітету, здійснює контроль за їх діяльністю;

— представляє інтереси Комітету перед адміністрацією та Вченою радою НаУКМА, іншими організаціями та установами України, а також перед міжнародними організаціями та установами;

— має право підпису документів, які стосуються діяльності Комітету;

— здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та внутрішніми документами Комітету.

4.4. Члени Комітету обираються Вченою Радою НаУКМА простою більшістю голосів. Члени Комітету

— забезпечують виконання цілей та завдань Комітету;

— виконують доручення керівника Комітету в межах питань, що відносяться до функцій і компетенції Комітету.

— можуть вносити на розгляд Комітету пропозиції щодо вирішення поточних питань його діяльності, організації та проведення заходів з напрямків діяльності Комітету.

4.5. Засідання Комітету вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше 2/3 членів Комітету, із обов'язковою присутністю Голови Комітету.

4.6. Перед початком засідання відкритим голосуванням обирається секретар, який веде протокол. Протокол повинен містити наступні дані:

- дата та місце проведення засідання;
- список осіб, які беруть участь у засіданні;
- перелік питань, що розглядалися;
- стислий виклад результатів обговорення питань;
- рішення, які були прийняті за результатами обговорення із обов'язковим зазначенням результатів голосування.

4.7. Рішення на засіданні Комітету приймається шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів. У разі, коли голоси розподілилися порівну, Голова Комітету має вирішальний голос.

5. Порядок внесення змін і доповнень до положення

5.1. Рішення про створення Комітету та затвердження Положення ухвалюється Вченою радою НаУКМА відкритим голосуванням простою більшістю голосів та вводиться в дію наказом президента НаУКМА.

5.2. Зміни та доповнення до Положення приймаються Вченою радою НаУКМА з урахуванням рекомендацій голови Комітету і затверджуються наказом у встановленому в НаУКМА порядку.